


Sivuaskel
Side Step
festival 2009

www.sivuaskel.fi

ZODIAK®

Zodiak – Uuden tanssin keskus
Tallberginkatu 1 B/154, 00180 Helsinki
p. 09 694 4948, zodiak@zodiak.fi



Koreografisia unelmia 2000-luvulla
Choreographic Dreams of the 21st Century

30.1.–8.2.2009

KAAPELITEHDAS / CABLE FACTORY, HELSINKI

Koreografisia unelmia 2000-luvulla
Choreographic Dreams of the 21st Century
30.1.–8.2.2009

Esipuhe Foreword	3–4 4–5
ESITYKSET / PERFORMANCES	
LATIFA LAÂBISSI: <i>Self Portrait Camouflage</i>	6–9
FRANS POELSTRA/ROBERT STEIJN: <i>feminine delight</i>	10–13
DAGHDHA DANCE COMPANY: <i>Choreography for Blackboards</i>	14–17
BORIS CHARMATZ: <i>Quintet Circle</i>	18–21
Z-SCORE / STEVE VALK: <i>U. N. I. (You and I)</i>	22–30
WORKSHOPIT / WORKSHOPS	
GORDON LAWRENCE: <i>Introduction to Social Dreaming</i>	32
TRUDE CONE: <i>Our internal rhythms...</i>	33
ANNA MCRAE: <i>Precision of Physical Articulation</i>	34
KESKUSTELUT / DISCUSSIONS	
INFO	36
LIPUT / TICKETS	37

Tanssin ja uneksimisen voimaa

”Jos ei ole olemassa vain yhtä elämämme tarinaa, ei myöskään ole olemassa yhtä ehdotonta totuutta elämästä yleensä. Meidän tulisi oppia havaitsemaan miten erilaiset oppijärjestelmät tuottavat eri tapoja nähdä elämää ja miten nämä eri tulkinnat radikaalisti vaikuttavat siihen, miten elämä itseään ilmentää.”

—ROBERT STEIJN, dramaturgi, esiintyjä

Tanssin mahdollisuudet taidemuotona ja keinona välittää ajatuksia sekä synnyttää kokemuksia ovat laajentuneet viimeisen 50 vuoden aikana. Kysymys taiteilijuudesta ja sen merkityksistä maailmassa on hengittävä kenttä, jonka sisällä erilaiset taiteilijaidentiteetit vaihtelevat ja käyvät vuoropuhelua. Valkoiseen rotuun kuuluvan, EU:n ja Yhdysvaltojen välisellä akselilla toimivan taiteilijan mielenmaisema ja referenssit ovat hyvinkin erilaisia ja eri merkityksisiä kuin Afrikan mantereella, Pakistanissa, Venäjällä tai Kiinassa. “Pessimismi on vauraiden maiden etuoikeus”, toteaa mosambikilainen kirjailija Mia Couto lehtihaastattelussaan. “Mosambikissa asennoidumme kärsimykseen ja tuskaan pyrkimällä muuttamaan sen rakkaudeksi ja onneksi. Muutoin vedämme puoleemme pahoja henkiä.”

Tanssi on ihmisen ensimmäisiä kommunikaatiomuotoja ja sitä on kutsuttu myös esikulttuuriseksi taidemuodoksi. Länsimainen tanssitaide on alunperin määritellyt itsensä aateliston ja hovin taiteen kautta, koska uskonnolliset rituaalit eivät jättäneet tanssille sijaa. Samalla kun taiteen sisältö määrittyi ylevöitymisen ja merkityksellisen muodon ideaaliksi, rahvaan tanssimisen mahdollisuudet rajoitettiin juhlapäiviin,

koska pelättiin sen aiheuttavan levottomuutta ja kapinointia. Ilo, nautinto ja ekstaasi – tanssiin sisältyvät ihmisen perustarpeet – pyrittiin pitkään vaientamaan kastroimalla ne rationaalisuuden tieltä.

Tänä päivänä länsimaiden ihminen on hukku-
massa tuottamaansa tietoon ja tuotteisiin. Maailma on viestintäteknologian kehityksen mukana muuttunut erilaisten tasojen ja näkemysten kolmiulotteiseksi matriisiksi, jossa todellisuus ja tarinat sekoittuvat jatkuvasti erilaisilla ja häkellyttävillä tavoilla. Mielikuvilla sekä leikitellään että hallitaan, faktan ja fiktion raja on häilyvä.

Ihminen muovautuu jatkuvasti vuoropuhelussa ympäristönsä kanssa. Elämme tällä hetkellä ajanjaksoa, jolloin suuri osa yhteiskunnassa vallinneista tabuista, insestiä ja kannibalismia lukuun ottamatta, ovat murtuneet esitystaiteissa. Huolimatta ajattelun ja toiminnan vapaudesta, kulttuurin sisäiset, morfisiet lainalaisuudet määrittelevät kuitenkin taiteen sisältöjä ja muotoja. Ihminen on Homo Ludens, leikkivä ihminen, jonka ominaisuuksiin kuuluu mm. havaintojen teko ja uteliaisuus. Vaikka tuskin kukaan erehtyy kuvittelemaan, etteikö mieltymyksiä, vankkoja ja jopa sementoituneita näkemyksiä ja ideoita siitä mitä tanssin pitäisi olla, liikkuisi eetterissä, siitä huolimatta tanssintekijöillä on mahdollisuus olla monin tavoin tanssijana maailmassa kutsumustaan toteuttaen. Miten asiat syntyvät, kehittyvät, nousevat pintaan kunakin ajankohtana kussakin kulttuurissa – nämä kysymykset kiinnostavat meitä, jotta ymmärtäisimme itseämme ja maailmaa jossa elämme.

Sivuaskel-festivaali on koko olemassaolonsa ajan pyrkinyt tuomaan esille 1960-luvulla tanssitaiteen murroksesta kehittyneen tanssiajattelun virtauksia. Kaikella on historiansa ja nyt, 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen lopulla, festivaalin taiteellinen toimikunta on halunnut näyttää erilaisia näkökulmia tanssitaiteen ja tanssitaiteilijan mahdollisuuksiin toimia ja luoda uusia väyliä tanssille yhteiskunnassa, joka elää suurten haasteiden ja kenties jopa rakenteiden murtumisen aikaa. Festivaali on aikaisemmin sisältänyt esitysten lisäksi kursseja, taiteilijataapaamia, seminaareja ja keskusteluja. Tällä kertaa paletti laajenee entisestään ja festivaali

muodostaa monimuotoisen tapahtumien kudoksen, joka sitoo yhteen eri taustoista, elinpiireistä, yhteisöistä ja kokemusmaailmoista tulevia osanottajia. Kaapelitehtaalla järjestetään mm. koko yön kestävä kokemuksellinen yökylä-tapahtuma, sosiaalisen unennäön matriiseja, perhebrunssi ja työpajoja kaikille tanssin uusista sisällöistä kiinnostuneille – sekä tietysti kansainvälisiä ja ajankohtaisia esityksiä. Tanssin tutkimus on edennyt viime vuosien aikana Suomessa isoin askelin. Taiteen ja tieteen rajapinnoilla liikkuvat ja rajoja muokkaavat esitykset ovat myös aikaisempaa enemmän esillä festivaalilla. Kaiken kaikkiaan kokemusten ja päämäärien jakaminen keskustelujen ja puheen kautta on Sivuaskeleen perinteen mukaisesti tärkeä osa myös tämänkertaista festivaalia. Festivaalin vieraat Boris Charmatz, Latifa Laâbissi, Frans Poelstra, Robert Steijn, Daghdha Dance Company, Trude Cone, Gordon Lawrence sekä Zodiakin koreografikollektiivi Z-score yhdessä Steve Valkin kanssa ovat kaikki taiteilijoita tai ryhmiä, jotka resonoivat tässä ajassa kohti tulevaisuutta – jokainen omalla, erityisellä tavallaan.

Länsimaissa työskentelevä taiteilija elää vapaudessa, jossa vääränlainen idea harvemmin johtaa hengenvaarallisiin seurauksiin, mutta pakottavan suorittamisen ja suoriutumisen komeista tehokkuutta korostavassa maailmassa meille on jäänyt vähän tilaa antautua tunteille ja ajatuksille, jotka syntyvät tyhjistä ja tuottamatta. Tila-aika on pakkautunut hyvin tiiviiseen muotoon. Kuitenkaan uneksimista ei missään oloissa voi kieltää eikä rajoittaa – unelmat ovat meidän ihmisenä olemisemme suurimpia voimavaroja. Tanssin ja liikkeen synnyttämän kokemuksen kautta aisteillamme on mahdollisuus herätä näkemään ja havaitsemaan maailmaa toisesta kulmasta, joka luo tilan haaveille ja oivalluksille. Sivuaskel-festivaalilla 2009 toivomme antavamme teille iloa, ajatuksia ja kysymyksiä herättäviä esityksiä. Maailmassa vapaasti liikkuvat ideat, ideaalit ja niiden pohjalta syntyvä taide voivat antaa meille tunteen yhteydestä ainakin itseemme ja joissain tapauksissa myös ympäristöömme. Jotta kommunikaatio yhteisön ja siitä nousevan taiteen välillä olisi ravitsevaa ja merkityksellistä joudumme välillä kohtaamaan tunteita, jotka pakottavat meitä tarkistamaan

näkökulmaamme, joskus ristiriitojenkin uhalla. Hämmennyksestä huolimatta nämä tunteet avaavat meille mahdollisuuden nähdä maailman merkitykset uudella ja toisenlaisella tavalla. Uneksiminen on ihmisille annettu lahja, joka jakautuu tasaisesti kaikille. Taide on parhaimmillaan se unien kaltainen alue, joka meitä vaivihkaa kannattelee.

Näiden idealististen ajatusten myötä toivotan teidät lämpimästi tervetulleeksi festivaalille!

LIISA PENTTI
Sivuaskel-festivaalin
taiteellisen työryhmän johtaja

Power of Dance and Dreaming

*If there is no single story of our life,
there is also no longer one absolute truth
in life. We must learn to discover how
different belief systems generate different
ways of seeing life and how these
different interpretations of life radically
influence the way life manifests itself.*

–ROBERT STEIJN, dramaturge, performer

The possibilities of dance as an art form and a medium for transmitting thoughts and evoking experiences have expanded in the last 50 years. Different artist identities are in transition and dialogue, the significance of artists is a respiring field. A white artist working on the axis of Europe and North America certainly has a different mental landscape and different reference points than an artist in Africa, Pakistan, Russia or China. “Pessimism is a privilege of rich coun-

tries”, noted Mozambican author Mia Couto in an interview. “In Mozambique, we aim at turning suffering and pain into love and happiness. Otherwise we would summon bad spirits.”

Dance is one of the first communicative forms. It has also been called a pre-cultural art form. Western dance originally identified itself through nobility and monarchies, because religious rituals did not leave room for dance. As dance strived for the ideal, the possibilities of the commoners to dance were restricted to festivities only; dance was viewed to cause unrest and rebellion. Joy, pleasure and ecstasy – basic human needs contained in dance – were silenced in favor of rationalism.

Today, Western people are drowning in information and commodities. Through the development of communication technology, our world has developed into a multilevel matrix of layers and viewpoints, where reality and tales cross in various and ever-surprising ways. Images are trifled with and mastered, the border between fact and fiction is flickering.

Every individual is formed in constant dialogue with one's surroundings. We are currently living in an age where most societal taboos, excluding incest and cannibalism, have been broken in performance art. Despite the freedom of thought and action, culturally inherent rules define the contents and forms of art. Homo Ludens, playful man, has the characteristics of perception and curiosity. Although there are undoubtedly rigid views and ideas of what dance should be, dance artists today have a possibility to practice their dance profession in a variety of ways. How do issues come about, develop and arise at any given time in each culture – these are the questions that interest us in our path to understanding ourselves and the world we live in.

Throughout its existence, Side Step Festival has aimed at bringing out the influences stemming from the 1960s breakpoint in the art of dance. Everything has a history, and now, at the end of the first decade of the 21st century, the artistic board of the festival has the desire to highlight different viewpoints of dance and its possibilities in today's society. In previous years, the festival has included not only performances,

but workshops, artist dialogues, seminars and discussions as well. This year, there are even more participatory forms: the festival forms a fabric of multiform events that bring together people from various backgrounds, communities, and walks of life. In addition to international and topical performances, the Cable Factory hosts an all-night sleepover, Social Dreaming Matrices, family brunch and workshops, among other things. Dance research has developed in quantum leaps in Finland. Performances that operate on the layers between art and science play a larger role at the festival than before. As in previous years, the sharing of experiences and goals in discussions and dialogues is one of the main objectives of Side Step Festival. Festival guests Boris Charmatz, Latifa Laâbissi, Frans Poelstra, Robert Steijn, Daghdha Dance Company and Zodiak's choreographers' collective Z-score together with Steve Valk are all artists and groups that resonate in this day and age towards the future – each in their own, unique way.

An artist in the Western world lives in freedom, yet our world of deadlines and stress often gives too little room for emotions and thoughts. Dreaming cannot be banned or restricted under any circumstances – dreams are the greatest assets we possess as human beings. Through the bodily experience of dance and movement, our senses have a possibility to awaken and perceive the world from a different angle, one that leaves room for dreaming and insight.

Side Step Festival 2009 will hopefully give experiences and evoke ideas and questions. There is no communication without experiences and viewpoints that generate opinions. To enable communication, we must strive for not only tolerance, but also for the expansion of our own views and believe that our dreams will carry us to accomplishments that radiate into the reality around us. Dreaming is a gift given equally to mankind. Art, at its best, is a dreamlike area that furtively carries us.

With these idealistic thoughts I warmly welcome you to Side Step Festival 2009!

LIISA PENTTI
Director, Side Step Festival artistic board

Ranskalaiskoreografi LATIFA LAÄBISSI syntyi Grenoblessa vuonna 1964. Hänen nimensä kuitenkin paljastaa, että hänen esi-isänsä eivät olleet gallialaisia. “Nos ancêtres les Gaulois...”? Tämä ensimmäisen koulukirjan alkulause sisältää Euroopan kolonialistisen historian ironiaa, mutta sillä myös johdatettiin pohjoisafrikkalaisten siirtolaisten jälkeläiset ranskalaislasten tavoin uuden isänmaan kulttuuriin vielä vähän aikaa sitten. Laäbissin sooloteos *Self Portrait Camouflage* on vahva kannanotto ja taiteellinen näkemys identiteetin, siirtomaahistorian ja nykypäivän maahanmuuttopolitiikan aiheista. Naamioitumisen ja identifioitumisen keinoin toteutettu esitys on rujon kaunis ja läpinäkyvä kehollinen matka.

Merce Cunninghamin studiolla New Yorkissa opiskellut Latifa Laäbissi asuu ja työskentelee Rennesissä Ranskassa. Hän johtaa 391-tuotantoryhmää yhdessä Loïc Touzénin kanssa. Laäbissi on työskennellyt lukuisten koreografiensa kanssa (mm. Jean-Claude Gallotta, Georges Appaix, Emmanuelle Huynh, Boris Charmatz) ja luonut omia teoksia. Hän on lisäksi site-specific-teoksiin keskittyneen Aéroport International Association -ryhmän jäsen.

French choreographer LATIFA LAÄBISSI was born in Grenoble in 1964, yet her name reveals that her ancestors were not Gallian. “Nos ancêtres les Gaulois...” ? Irony of European colonial history, but also the beginning of a schoolbook used to introduce children of North-African descent to the culture of their supposed homeland, not very long ago. Laäbissi aims her criticism towards questions of identity, colonial history and current migration politics in her solo work *Self Portrait Camouflage*.

The solo includes, in the words of Latifa Laäbissi, “creating impacts whose sources are unclear, concealing the origins of movement, dancing ritornellos, making animal cries, producing a self-portrait in 1 minute, translating arias into Arabic, accompanied by a fantasia, a volley of rifle shots fired from horseback”.

Latifa Laäbissi, artist and choreographer based in Rennes, followed her studies in New York at the Merce Cunningham School by collaborating in France with Jean-Claude Gallotta, Georges Appaix, Jennifer Lacey, and Emmanuelle Huynh, among others. In collaboration with Loïc Touzé, she co-directs Compagnia 391. She is also a member of Aéroport International Association.

4.2. & 5.2. KLO 19, PANNUHALLI ♦ LIPUT/TICKETS 20/15 €

konsepti ja toteutus / concept and performance: **Latifa Laäbissi**
lavastus / scenography: **Nadia Lauro**
dramaturgia / dramaturgy: **Christophe Wavelet**
ääni / sound: **Olivier Renouf**
valosuunnittelu / lighting design: **Yannick Fouassier**
puvut / costumes: **Latifa Laäbissi & Nadia Lauro**

tuotanto / production: **391.**
yhteistuotanto / co-production: **Les Spectacles vivants – Centre Pompidou / Centre choréographique national de Montpellier Languedoc-Roussillon / Centre national de danse contemporaine Angers**





” Vuoden 1855 maailmannäyttelystä aina vuoden 1937 siirtomaanäyttelyyn saakka Ranska tarjosi kansakunnalleen yksitoista tapahtumaa, joista muodostui maan rajojen ulkopuolelle levitettävä vientituote. Näissä tilaisuuksissa uteliaalle yleisölle tarjottiin siirtomaiden ihmeitä, miehiä, naisia ja lapsia, joita se ihasteli ällistyneenä ja käsiään taputtaen. Vuonna 2008 Marianne – Ranskan tasavaltaa vuodesta 1789 symboloinut naishahmo – suorittaa mielipidetiedustelun tasavallassa kummittelevien esi-isien joukossa. Voimme rauhoittua: ihmissyöjän ja tahitilaisen integraatio sujuu ongelmitta... ”

–LATIFA LAÂBISSI



feminine delight

FRANS POELSTRA / ROBERT STEIJN

Miltei kaikki modernin tanssin pioneerit olivat naisia. Joten kuvitelkaamme: Olemme tanssijaksi haluavia naisia. Mutta tunnemme, että meidän täytyy kehittää oma yksilöllinen tyylimme – eikä se olekaan niin helppoa. Joudumme uhraamaan paljon saavuttaaksemme tämän päämäärän. Ja lopulta onnistumme, saavutamme suosiota ja vaikutusvaltaa. Mutta yhtäkkiä emme enää olekaan muodissa, eikä yleisö pidä työstämme. Silloin herää kysymys, voimmeko luopua kaikesta siitä mihin aiemmin uskoimme? Voimmeko uudistua säilyttääksemme yhteyden yleisöön?

Koreografi ja esiintyjä FRANS POELSTRA, dramaturgi ja kirjailija ROBERT STEIJN sekä muusikko ja säveltäjä Martin Siewert kertovat epätavallisella tanssillisella, musiikillisella ja kirjallisella huumorilla tarinan henkilökohtaisesta draamasta, joka on samalla osa sekä tanssin että teorian historiaa. He seuraavat niiden uranuurtajanaisten jalanjalkia, joiden ansiosta moderni tanssi tuli hyväksytyksi. Ja myös niiden naisten, jotka rikkoivat modernismin säännöt ja joista tuli postmodernin koreografian esikuvia.

feminine delight luo katseen avantgarde-taiteen rooliin rekonstruoidulla historiallisen käännekohtan, jossa uudet ideologiat syrjäyttivät aiemmat – täysin fiktiivisesti, tietysti. Kaikki yhtäläisyys eläviin tai jo edesmenneisiin henkilöihin on täysin sattumanvaraista. Mutta Poelstra ja Steijn kuitenkin myöntävät, että luettuaan kirjoja Martha Grahamista ja Trisha Brownista he tanssivat nyt aivan eri tavalla kuin koskaan ennen.

Almost all pioneers of modern dance were women. So let's imagine: We are a woman who wants to be a dancer. But we feel that we need to develop our own individual style – and that will not be easy. We will have to give up a lot to accomplish this. But we pull it off. And become very successful. And very powerful. But then we suddenly fall out of fashion, the audience does not like our work any more. The question now is, can we let go of everything that we used to believe in? Can we reinvent ourselves to stay in contact with our audience?

With unusual humour in dance, music and text, choreographer and performer FRANS POELSTRA, playwright and author ROBERT STEIJN, and musician and composer Martin Siewert tell the story of a personal drama, that is at the same time part of the history of dance and theory. They follow the tracks of the work and life of those women who helped getting modern dance accepted. And those women who broke the rules of modernism, becoming figure-heads of postmodern choreography.

feminine delight takes a look at the role of art avant-gardes by re-enacting a historic break at which new ideologies superseded the old ones. Purely fictional, of course. Any similarity to persons living or dead is purely coincidental. But Poelstra and Steijn must admit that after reading books about Martha Graham and Trisha Brown they dance like they never danced before.

4.2. & 5.2. KLO 20:30, ZODIAK ♦ LIPUT/TICKETS 20/15 €

esiintyjät / performers: Frans Poelstra & Robert Steijn
muusikko / musician: Martin Siewert
valosuunnittelu / lighting design: Rudolf Pribitzer
puvustus / costumes: Robert Steijn & Bernadette Kindl
käärme / snake: Robert Steijn & Christine Sbaschnigg

naamio / mask: Béryl Breuil
tuotanto / produced by: Studio Entre Nous & André Agterof
yhteistuotanto / co-produced by: steirischer herbst & TQW

www.unitedsorry.com www.siewert.klingt.org

Frans Poelstra aloitti esiintyjänuransa vuonna 1984 italialaisessa tanssi- ja teatteriryhmässä Group/O, jota johti Katie Duck. Hän on esiintynyt lukuisissa tanssin ja musiikin improvisaatioprojekteissa mm. Sasha Waltzin, Steve Paxtonin, Boris Charmatzin, Benoit Lachambren ja David Zambranon kanssa. Hän on myös työskennellyt pitkään yhdessä Mark Tompkinsin kanssa lukuissa projekteissa sekä tehnyt yhteistyötä tanssija-koreografi Vera Manteron kanssa. Wienissä Itävallassa asuva Poelstra on muodostanut Robert Steijnin kanssa kansainvälisen yhteistyöprojektin United Sorry. Poelstra ja Steijn vierailivat Suomessa viimeksi Sivuaskel-festivaalilla 2007.

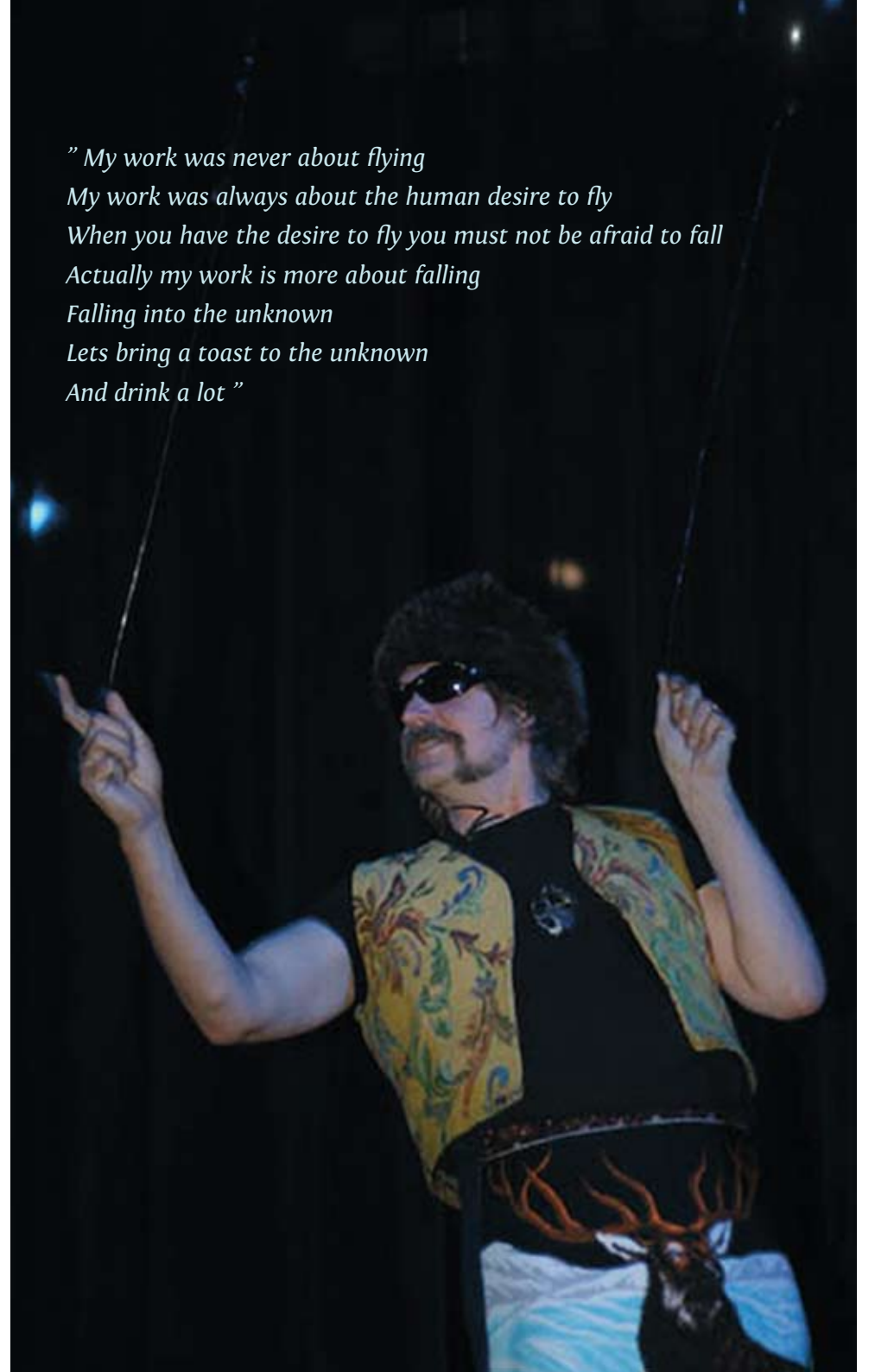
Dramaturgi, esiintyjä ja kirjoittaja Robert Steijn on opiskellut slaavilaisia kieliä sekä tanssi- ja teatteritiedettä. Hän aloitti uransa tanssikriitikkona paikallislehdessä ja toimi myöhemmin hollantilaisen teatterijulkaisun päätoimittajana. Vuosina 1992-99 Steijn työskenteli teatterifestivaalien kuraattorina ja dramaturgina Amsterdamissa. Tanssidramaturgina hän on tehnyt yhteistyötä lukuisten koreografien kanssa (mm. Connie Heggen, Desiree Delauney ja Katrine Brown), kääntänyt Tsehovin näytelmiä hollanniksi, esiintynyt hollantilaisessa ambient-teatteriryhmässä Love & Orgasm Amsterdam sekä tehnyt esitysinstallaatioita mm. vankien ja ikääntyvien kanssa. Steijn on esiintynyt lisäksi Jacquine van Elsbergin kanssa ja järjestänyt improvisaatiofestivaaleja yhdessä Katie Duckin kanssa. Steijn on myös työskennellyt hollantilaisessa Waag Society -mediayhteisössä, jossa hän aloitti Sensing Presence -laboratorion yhdessä Sher Doruffin kanssa.



Frans Poelstra started his career in 1984 as a performer in the Italian based dance and theatre company Group/O under the leadership of Katie Duck. He has performed in numerous dance- and music improvisation projects with artists such as Sasha Waltz, Steve Paxton, Boris Charmatz, Benoit Lachambre, David Zambrano a.o. Poelstra shares a long-time working relation with Mark Tompkins and has also collaborated with dancer-choreographer Vera Mantero on numerous productions. Vienna-based Poelstra has formed an international working collaboration called United Sorry with Robert Steijn.

Dramaturge, performance artist and author Robert Steijn studied Slavic languages and dance and theatre studies in Utrecht/NL. He started his career as a dance critic with a local newspaper and was editor in chief of the Netherlands theatre journal Toneel Theatraal. From 1992-99 he worked as a curator and dramaturge for theatre festivals in Amsterdam. Further he worked as a dramaturge for choreographers such as Connie Heggen, Desiree Delauney and Katrine Brown, translated several of Chekhov's plays for the Netherlands stage, performed with Ambient-Theater-Kompanie Love & Orgasm Amsterdam and created performance installations with prisoners, older people a.o. He gave performances with Jacquine van Elsberg and co-organised several improvisation festivals with Katie Duck. He worked at The WaagSociety for old and new media and together with Sher Doruff started a lab unit entitled Sensing Presence.

*” My work was never about flying
My work was always about the human desire to fly
When you have the desire to fly you must not be afraid to fall
Actually my work is more about falling
Falling into the unknown
Lets bring a toast to the unknown
And drink a lot ”*



Choreography for Blackboards on esitysinstallaatio viidelle esiintyjälle ja kuudelle liitutaalulle. Hiljainen ja yhteisöllinen viiden esiintyjän matriisi piirtää liitutaalujen pintaan merkkien ja merkitysten maiseman, joka syntyy tarkkoja, harjoiteltuja menetelmiä käyttäen sekä kunkin omia näkemyksiä kehittäen, vaihtaen ja kommunikoiden. Hetkessä syntyvät ajatukset, kahlitsematon visuaalinen ajattelu ja aistillinen havainnointi muuntuvat esiintyjien kautta keskittyneeksi, yhteisölliseksi ajatusten tanssiksi, koreografiaksi itselle ja muille, hienovaraiseksi osallistavaksi kehikseksi – kollektiiviseksi ‘kolmanneksi tilaksi’. Yleisö voi todistaa ja havainnoida näitä rituaalinomaisia tapahtumia, luovan ajattelun ennalta-arvaamattomia ja tutkimuksellisia ulottuvuuksia, jotka ovat ominaisia kaikille luonnollisille systeemeille. Koreografian päätyttyä piirrosten maisema jää liitutaaluihin katsojien nähtäväksi ja koettavaksi. Yleisö voi vapaasti liikkua, istua ja keskustella tilassa esityksen aikana ja sen jälkeen.

Limerickissä Irlannissa toimiva DAGHDHA DANCE COMPANY lukeutuu Euroopan edistyksellisimpiin tanssiorganisaatioihin. Daghdha on omistautunut tanssin ja koreografian aktiiviselle tutkimiselle ja kehittämiseksi, erottuen perinteisemmistä ryhmistä epäkonventionaalisella ajattelullaan. Ryhmää luotsaa sen taiteellinen johtaja, koreografi Michael Klien, joka on Euroopan merkittävimpiä koreografisia ajattelijoita. Klien on aiemmin työskennellyt mm. Ballett Frankfurtin vierailevana koreografina ja William Forsythen taiteellisena neuvonantajana.

Choreography for Blackboards sisältää aina sekä ulkomaisia että paikallisia esiintyjä. Sivuaskel-festivaalin esityksissä ovat Suomesta mukana kuvataiteilija-näyttelijä Cris af Enehielm ja suggestoterapeutti, kulttuuripedagogi Risto Santavuori.

Choreography for Blackboards is a performance installation for five performers and six blackboards. A silent and communal matrix of five performers ‘dreaming the real’ imprints a landscape of marks and meaning on the surfaces of blackboards. Actively drawing on the blackboards over a set period of time, they follow exact, rehearsed procedures, developing and exchanging insights and individual expressions in various, immediate communicative forms, weaving their relations into a concentrated collective dance of minds. Rising thoughts, raw visual thinking and sensual perception form a choreography of self and other. Connoting qualities of ritual, audience members bear witness to the events of their immediate reality – to the unpredictable, exploratory dimension of creative thinking inherent in all natural systems. Once the choreography has come to an end a landscape of drawings is left for display. Observers are free to walk, sit, converse as well as read in an arena setting throughout the process.

DAGHDHA DANCE COMPANY from Limerick, Ireland, is emerging as one of Europe’s most progressive arts organisations. Dedicated to a rigorous discourse in dance, choreography, art and culture, Daghdha has distinguished itself through a unique combination of out-of-the-box thinking, a purity of focus on dance and choreography and at the same time, a deep interest in and generous attitude towards other cultural disciplines. Michael Klien, the artistic director of Daghdha, is one of Europe’s choreographic pioneers.

Performers of *Choreography for Blackboards* are always chosen both locally and internationally. Side Step Festival performances include Finnish artist and actress Cris af Enehielm and suggestotherapist and culture pedagogue Risto Santavuori.

DAGHDHA DANCE COMPANY

Choreography for Blackboards

“Choreography is not to constrain movement into a set pattern, it is to provide a cradle for movement to find its own patterns – over and over again – to prevent a body – whether bound by skin or habits – from stagnation and enable lightness, a primal energy and possibilities only to be found once relations start dancing.”

–MICHAEL KLIEN

6.2. KLO 19, 7.2. KLO 17, ZODIAK ♦ LIPUT/TICKETS 20/15 €

koreografia / choreography: Michael Klien
dramaturgia / dramaturgy: Steve Valk
musiikki / music: Volkmar Klien
valot / lighting: Dave Guy

culture ireland
cultúr éireann
promoting the arts abroad
and sharing the arts with the world



*“Strike the surface...listen to the spaces...
an architecture of participation...a politics of
revelation...a mental dimension...a thick network...”*

—STEVE VALK



Ranskalaiskoreografi BORIS CHARMATZIN vuonna 2006 valmistunut teos *Quintet Circle* analysoi tanssin, musiikin ja elävän esityksen konventioita ja ehtoja. Teos lumoo yllättävällä elementillään, jossa tanssijakvintetti laulaa kuuluisan venäläissäveltäjän Galina Ustvolkskajan (1919–2006) sävellyksiä kuin ne olisivat nykypäivän radiohittejä. Piirissä, käsi kädessä esiintyjät omistautuvat Ustvolkskajan 'holistiselle' musiikille ja sen vaikuttaville mielleyhtymille Venäjältä, modernin ajasta, historiasta ja maailmasta. Teos luo uuden haastavan koreografisen kielen, joka on tinkimätön ja hämmäntävä yhdistelmä baletin muotomaailmaa ja nykytanssin monimuotoista ilmaisuja ja estetiikkaa.

— Pala esitystä, ole hyvä.

Laulamme Galina Ustvolkskajan musiikista, musiikille ja musiikin puolesta, joka sisältää eräitä 1900-luvun tiheimpiä kappaleita. Laulamme niitä kuin ne olisivat tämän päivän hittejä, jotka soivat jatkuvasti radiossa. Koko nykyaika, koko Venäjä, koko sielu; Ustvolkskajan musiikki tuntuu syleilevän tätä kaikkea – koko historiaa. Ja me puolestamme syleilemme tätä kokonaisvaltaista musiikkia ja sen hohtoa.

Äänet ja kehot jakavat tilan tiukkojen sääntöjen mukaan. Yhden rytmi ruokkii toisen loikkaa muodostaen sidoksen, joka on kuin hulluksi muuttunut säröilevä kivi.

Pidämme toisiamme kädestä piirissä vanha-aikaisesti. Tanssi tapahtuu vain, kun poistumme piiristä – meitä yhdistää laulu ja musiikki. Tanssi valtaa meidät heti kun irrotamme otteen toisistamme, ja jättää meidät taas kun palaamme paikoillemme... vaivihkaa. Ja vaivihkaa etsimme myös vaihtoehdoista tilaa, joka sallii meidän elää tässä maailmassa kuin tanssissa.

At the centre of the artistic creation of French choreographer BORIS CHARMATZ is the analysis of conventions and preconditions of dance, music and live performance. *Quintet Circle* – a 'piece of spectacle' – captivates through its astonishing idea of singing compositions by the famous Russian composer Galina Ustvolkskaya (1919–2006) as if they were radio hits. In a circle, hand-in-hand, the performers devote themselves to the singing of Ustvolkskaya's 'holistic' music and her impressive evocation of Russia, the modern age, history and the world. This work creates a challenging new choreographic language that combines the formalism of ballet with expression and aesthetics of contemporary dance.

— Have a slice of the show.

We sing of, to, and for, Galina Ustvolkskaya's music – which includes some of the densest pieces of the 20th century. We sing them as if they were popular hits of today, to be heard regularly on the radio. The whole of modernity, the whole of Russia, the whole soul: this music seems to embrace wholeness. The whole of History. And we in turn embrace this music whose wholeness can only shimmer.

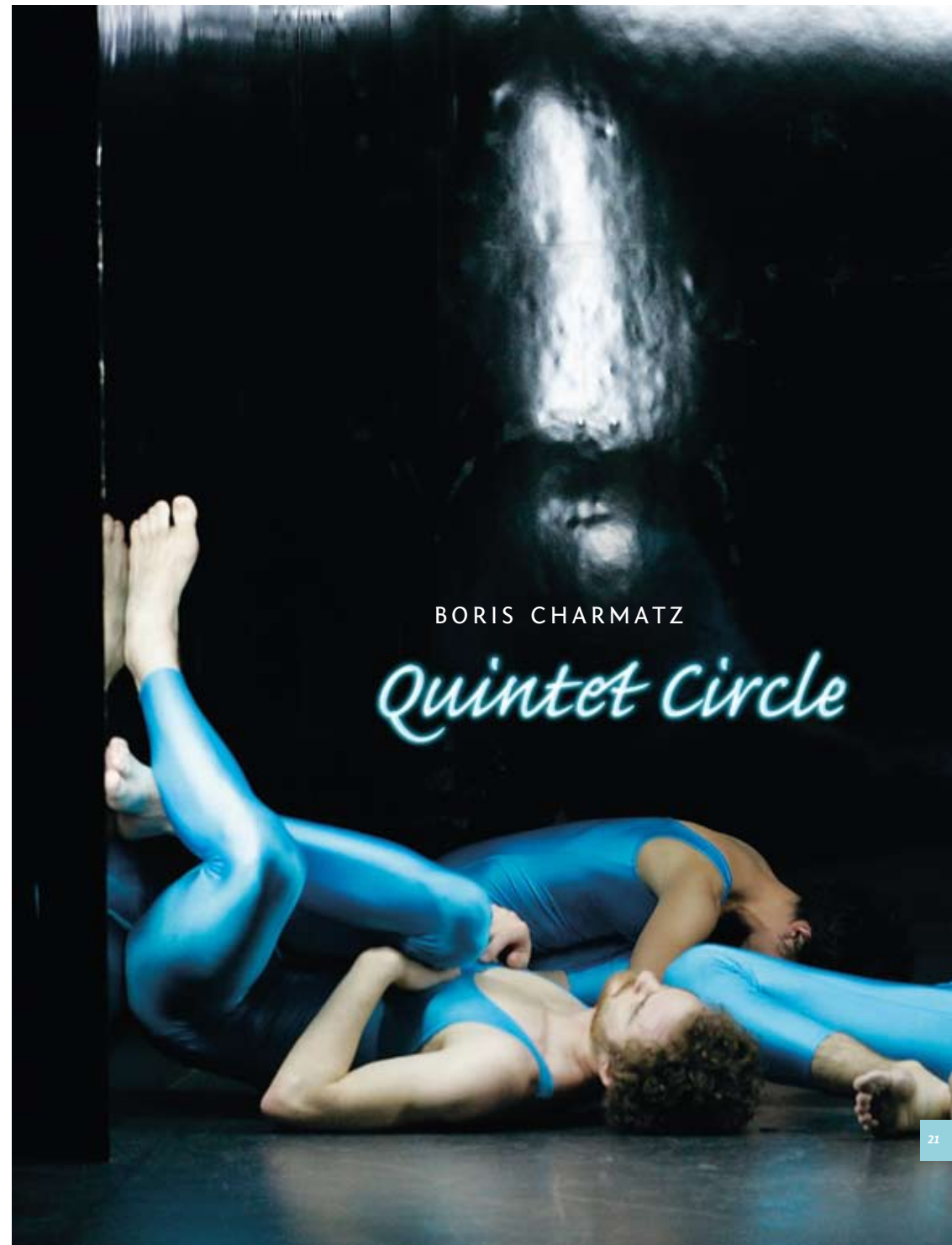
Voice and body share space following a strict code. The one's rhythms nourish the other's leaps, to form an amalgam. A kind of fissured stone gone mad.

We hold hands in a ring in the old-fashioned way. The dance only happens when we leave the circle, the singing, the music – this link that we have in common. Dance takes hold of us as soon as we let go, then leaves us straight away when we go back to our places... furtively. And furtively, we search for the alternative space which lets us live in this world as in a fundamental ballet.

7.2. KLO 19, 8.2. KLO 15, PANNUHALLI ♦ LIPUT/TICKETS 20/15 €

koreografia / choreography: Boris Charmatz
tanssijat / dancers: Nuno Bizarro, Boris Charmatz, Anna MacRae, Latifa Laâbissi, Fabrice Ramalingom
valosuunnittelu / lighting design: Yves Godin
näyttämömestari / general stage manager: Frédéric Vannieuwenhuysse
voice work: Dalila Khatir

ääni / sound: Olivier Renouf
musiikki / music: Henri Cowell (Anger Dance, Aeolian harp), Galina Ustvolkskaya (Composition Dona nobis Pacem) and dancers
tuotanto / produced by: Association edna
yhteistuotanto / co-produced by: Festival Montpellier Danse 2006, Festival d'Automne – Paris, Centre Pompidou – Paris






*Quintet Circle,
A fundamental, leaping, singing ballet.*



Boris Charmatz on noussut kansainväliseen maineeseen epäkonventionaalisilla, kriittisillä ja fyysisillä tanssiteoksillaan. Pariisin oopperan balettikoulussa ja Lyonin konservatoriossa tanssia opiskellut Charmatz perusti association edna -ryhmän yhdessä Dimitri Chamblasin kanssa vuonna 1992. Charmatzin tunnetuimpiin teoksiin lukeutuvat mm. Rencontres-palkittu *Aatt enen tionen* (1996), esitysinstallaatio *héâtre-élévision* (2002) sekä trio *Régi* (2006). Boris Charmatz osallistuu säännöllisesti improvisaatioesityksiin, viimeisimpinä yhteistyökumppaneinaan mm. Meg Stuart, Benoît Lachambre ja Steve Paxton. Hän on työskennellyt myös Centre National de la Danse residensitaiteilijana, kehittäen BOCAL-koulutusprojektinsa, sekä vierailevana professorina Berliinin Akademie der Künsteissä. Kesällä 2008 Charmatz siirtyi johtamaan Ranskan kansallista koreografiakeskusta Rennes'issä.

Choreographer Boris Charmatz has established an international reputation on the strength of his radical and critical choreographic works. He studied dance at the Ecole de l'Opera and the Conservatoire National Supérieur de Musique et de Danse de Lyon. Since 1992 Charmatz has co-directed *association edna* together with Dimitri Chamblas. Some of his notable works include *Aatt enen tionen* (1996), which received the author's prize of the Rencontres chorégraphiques de Seine-Saint-Denis, performance installation *héâtre-élévision* (2002) and trio *Régi* (2006). Boris Charmatz is a regular participant in free improvisation evenings, most recently with e.g. Meg Stuart, Benoît Lachambre and Steve Paxton. He has also worked in residence at the Centre National de la Danse, developing his BOCAL research project, and as a visiting professor at the Akademie der Künste in Berlin. Since July 2008 Boris Charmatz has directed the Centre chorégraphique national in Rennes, France.



Z-SCORE & STEVE VALK

U. N. I. (YOU AND I)

Sosiaalista koreografiaa / Social Choreography

27.1.-8.2. Valssaamo & Zodiak

U. N. I. (You and I) on Sivuaskel 2009 -festivaalin kotimainen tilausteos. Zodiakin koreografikollektiivi Z-SCORE ja projektin mentori, dramaturgi STEVE VALK toteuttavat Kaapelitehtaan Valssaamoon monipäiväisen sosiaalisen koreografian tapahtuman, joka muuntaa tehdastilan luovaksi kokeilulaboratorioksi, teehuoneeksi, kotoisaksi pesäksi, harjoittelusaliksi ja uudeksi ajattelun tilaksi.

U. N. I. (You and I) on koreografioitu esityskokonaisuus, joka muodostuu yhteen kotoista esityksellisistä tapahtumista: eri yhteistyötahojen kanssa toteutetuista sosiaalisen unennäön kokoontumisista, aamutansseista, esityksellisistä keskusteluista, työpajoista ja yön yli kestävästä esitystapahtumasta. Se kokoaa yhteen erilaisista taustoista, elinpiireistä, yhteisöistä ja kokemusmaailmoista tulevia ihmisiä ja tekee näkyväksi tanssitaiteen monia mahdollisuuksia koskettavan tämän päivän ihmistä.

Tapahtumien lähtökohtana on ajattelu liikkeestä laajana, meitä kaikkia yhdistävänä, koskettavana ja meihin vaikuttavana ilmiönä. Liike tarkoittaa muutoksen mahdollisuutta; yhteiskunnallista, sosiaalista, henkilökohtaista. Liike ei ole vain fyysinen, kehossa tapahtuva toiminto, vaan sitä tapahtuu myös yhteiskunnan ja elämisen eri osa-alueiden välillä, liittäen tanssin voimakkaasti ja luonnollisesti osaksi sosiaalista maailmaamme. Tanssi liikkeenä on muutoksen mahdollisuuden, valinnan vapauden ja ajatuksen keveyden vertauskuva.

U. N. I. (You and I) alkaa kolme päivää ennen Sivuaskel-festivaalin alkua ja kestää koko festivaalin ajan. Tapahtuman keskeisenä teemana on sosiaalinen unennäkö ja sen asettaminen vuorovaikutussuhteeseen liikkeen ja tanssin kanssa. *U. N. I. (You and I)* -tapahtumassa tanssitaide ja sosiaalinen unennäkö yhdistyvät kokonaisuudeksi, jollaista ei ole aikaisemmin tehty. Juhlavieraina tapahtumassa on sosiaalisen unennäön menetelmän kehittäjä GORDON LAWRENCE.

U. N. I. (You and I) is a work commissioned by Side Step Festival 2009. Zodiak's young choreographers' collective Z-SCORE, together with dramaturge STEVE VALK, is hosting a new kind of thinking space, one that invites citizens to enquire into the deeper structures and dynamics that bind our worlds, in which we have our being, together. The 266 m² Valssaamo Hall becomes the site of an experiential laboratory, a tea room, a "nest", a testing ground, a workshop space, a place to ask questions and make connections, an aesthetic and perceptual space to cultivate "a regenerative ecology of ideas".

U. N. I. (You and I) consists of several choreographed events: social dreaming sessions, morning dances, workshops, performance lectures and a sleepover. It brings together people from various backgrounds, communities, and walks of life, opening up the multifold possibilities of dance. At the core is the notion of movement as a shared, experiential and fundamental phenomenon.

Movement means the possibility of change – societal, social, personal. Movement is not only a physical, bodily activity, but also takes place in society and between different aspects of life, thus making it a natural part of our social world. Dance as movement is a metaphor for change, freedom of choice and lightness of thought.

U. N. I. (You and I) begins three days before Side Step and continues throughout the festival. At the center of the project are social dreaming and its relationship to movement and dance. Special guest of the event is the developer of social dreaming, Dr. GORDON LAWRENCE.

Sosiaalisessa koreografiassa keskeistä on ajatus taiteen, luovuuden ja sosiaalisten todellisuuksien välisten yhteyksien tutkimisesta ja luomisesta. Tanssitaiteilijan esteettinen herkkyys, kehollinen tieto ja luova ajattelu tulevat osaksi sosiaalista todellisuutta. Sosiaalinen koreografia voi olla uusien mielekkäiden julkisten paikkojen luomista, tapahtumien organisoimista tai yhteiskunnallisten ja sosiaalisten rakenteiden elävöittämistä koreografisen ja liikkeellisen ajattelun keinoin. Se voi olla myös yleisön osallistamista teoksen tekemiseen, tai kanavien luomista ihmisten henkilökohtaisen ja yksityisen liikkeen esille tuomiseen. Sosiaalisen koreografian kautta tanssi, liike ja koreografia asettuvat osaksi laajempaa keskustelua luovuudesta sosiaalisten todellisuuksien muutosvoimana.

Sosiaalinen unennäkö on Gordon Lawrencen klassisen ryhmädynamiikan pohjalta kehittämä menetelmä. Eri puolille maailmaa levinnyt menetelmä pohjautuu unien yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen merkityksen löytämiseen ja jakamiseen. Sitä käyttävät työskentelyssään erilaiset yhteisöt, yritykset ja organisaatiot jotka ovat kiinnostuneita organisaatiodynamiikasta, luovasta ajattelusta ja vuorovaikutustaidoista. Sosiaalinen unennäkö perustuu kollektiivisesti jaettuun uniin ja vapaaseen assosiointiin niiden pohjalta. Sen tarkoituksena on virittää keskustelua, joka tarjoaa vaihtoehtoa rationaaliloogiselle ajattelulle, mahdollisuutta olla unen kaltaisessa, alitajuisessa ajattelun tilassa. Keskeistä menetelmässä on, että siinä keskitytään itse uniin ja niiden merkitysyhteyksiin, pyrkimättä tulkitsemaan unta tai unennäkijää. Tämä luo kokoontumisiin kevyen ja vapaan ilmapiirin.

Sosiaalinen unennäkö operoi tiedostamattomalla alueella, ja niinpä sen luonteesta voi löytää yhtymäkohtia ja samankaltaisuutta tanssin ja liikkeen herkkyyden, rationaalisuutta pakenevan luonteen kanssa. Menetelmän kehittäjä Gordon Lawrence on brittiläinen ryhmädynamiikkaan erikoistunut analyytikko ja organisaatiokonsultti. Hän on työskennellyt mm. arvostetussa Tavistock Instituutissa, jossa hän kehitti sosiaalisen unennäön menetelmän 1970–80-luvuilla. Hän vierailee nyt Suomessa ensimmäistä kertaa.

Social Choreography is based on the interconnectedness of art, creativity and social reality. The aesthetic sensibility, bodily knowledge and creative thinking of dance artists is applied into the fabric of social reality, thus creating new meaningful public spaces, organising events or regenerating socio-civic structures. Social Choreography has opened an area of cultural interplay between artists and audience, a lived and interconnected world of relationships, patterns and dynamics, a region of new and subtle observational capacities in which a deeper level of interdependence, an implicate order of mind and nature, has emerged as a model for a new and regenerative social reality.

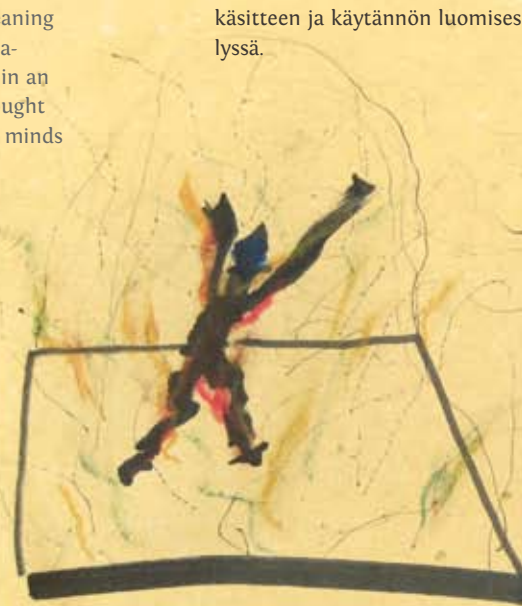
Social Dreaming is a pioneering methodology that seeks to explore the unconscious dimensions of the social world. Developed by Dr. Gordon Lawrence, a group analyst and organisational consultant at the Tavistock Institute in London, it is based on the assumption that we dream not just for ourselves, but as a part of the larger context in which we live. Social Dreaming regards dreams as more than private possession of the dreamer and seeks to explore what the dream may be communicating about the social and political context of the dreamer. There is a sharing of dreams, and then meaning is expanded and developed through association, amplification, and systemic thinking in an attempt to give voice to the echoes of thought that exist in the space between individual minds and the shared environment.

Z-SCORE on vuodesta 2006 Zodiakissa toiminut koreografien kollektiivi. Sen tavoitteena on ennakkoluulottomasti ja syvällisesti pohtia koreografian suuntia ja merkityksiä. Z-Scoren piiristä on myös noussut eri kokoonpanoissa toteutettuja esitysprojekteja. U. N. I. (You and I) -tapahtuman suunnittelevat ja toteuttavat Riikka Theresa Innanen, Jenni Koistinen, Heli Meklin, Sari Palmgren, Anu Rajala, Jaakko Simola ja Virva Talonen. Z-score on kutsunut U.N.I. (You and I) -tapahtumaan taiteellisesti toteuttajiksi/ vierailijoiksi mukaan mm. koreografi Janina Rajakan ja esitystaiteilija Sini Haapalinnan, kulttuuripedagogi Risto Santavuoren sekä Toisisa tiloissa -ryhmän.

STEVE VALK on irlantilaisen Daghdha Dance Companyn dramaturgi ja R.I.C.E (The Radical Institute of Cybernetic Epistemology, Frankfurt) -organisaation perustaja. Hän toimi kahdenoista vuoden ajan taiteellisena yhteistyökumppanina ja johtavana dramaturgina William Forsythen johtamassa Ballett Frankfurtissa sekä johtavana dramaturgina TAT-teatterissa Frankfurtissa. Uraaurottavien projektien *Schmalclub* ja *New Meaningful Public Space* kautta hänen työnsä on vaikuttanut oleellisesti sosiaalisen koreografian käsitteen ja käytännön luomisessa ja määrittelyssä.

Z-SCORE is a choreographers' collective that began at Zodiak in 2006. The aim of the collective is to re-think, in a deep way, the role of choreography. The collective is active in research and writing projects and organizes lectures, workshops and events. U. N. I. (You and I) event is organized by Riikka Theresa Innanen, Jenni Koistinen, Heli Meklin, Sari Palmgren, Anu Rajala, Jaakko Simola and Virva Talonen. Z-score has also invited choreographer Janina Rajakan and performance artist Sini Haapalinna to take part in the project. Other guests include cultural pedagogue Risto Santavuori and In Alternate Spaces -group.

STEVE VALK is the dramaturge of Daghdha Dance Company in Ireland and the founder of R.I.C.E (The Radical Institute of Cybernetic Epistemology, Frankfurt). For twelve years, he was an artistic collaborator and leading dramaturge for William Forsythe's Ballet Frankfurt and the leading dramaturge for Theatre am Turm in Frankfurt. His groundbreaking projects *Schmalclub* and *New Meaningful Public Space* have been instrumental in the creation and definition of social choreography.



Sosiaalinen unennäkö ja aamutanssi Social Dreaming and Morning Dance

3., 4., 5., 6., 7. ja 8.2. klo 10–12, Valssaamo
Englanniksi / In English
Kertaliput / Single tickets 8 €
Social Dreaming passi / pass 25 €

Sosiaalisen unennäön kokoontumisessa osallistujat jakavat uniaan eräänlaisessa matriisissa. Osallistujat kokoontuvat yhteiseen tilaan, jossa tuolit on aseteltu riktun ympyrän tai spiraalin muodostelmaan. Matriisin tarkoituksena on assosoida vapaasti kerrottujen unien pohjalta. Matriisit ohjaa Gordon Lawrence, Steve Valk ja Z-Score. Kielenä käytetään englantia.

Sosiaalisen unennäön liikkeellisenä alustuksena on päivän aloittava *aamutanssi*. Tanssijoiksi on kutsuttu suomalaisia tanssijoita ja esiintyjä, joka aamu esiintyy uusi ja kiinnostava persoona. Liike virittää tilan ja mielen unien yhdessä jakamiseen. Aamutanssi yhdistää tanssitaiteen ja sosiaalisen unennäön kokonaisuudeksi, jollaista ei ole tehty aikaisemmin.

In the *Social Dreaming Matrix*, participants share their dreams in a broken circle or spiral formation. The techniques used to work on the dreaming are free association and amplification a dialogue that provide alternatives to rational, logical, linear thinking. Social Dreaming sessions begin with a morning dance, where invited Finnish dancers and performers perform a short introductory dance. Sessions are led in English by Gordon Lawrence, Steve Valk and Z-score.

Askelia unista Steps to Dreams

27.1. klo 14–16:30, Valssaamo
28.1. klo 18–20:30, Valssaamo
29.1. klo 14–16:30, Valssaamo
Yhden työpajan hinta /
Fee per workshop 15 €
Ilmoittautumiset / Enrollments 20.1. Mennessä:
zodiak@zodiak.fi tai p. 09 694 4948

Askelia unista on Z-scoren järjestämä työpajasarja, jossa keskeisenä teemana ovat unet ja oman tanssin valmistaminen niiden innoittamana. Työpajat alkavat sosiaalisen unennäön matriisilla, josta esiin tulleita unia ja assosiaatioita työstetään kehon liikkeeksi ja kohti tanssia yksinkertaisten koreografisten harjoitusten avulla. Työpajat ovat avoimia kaikille ja aikaisempaa tanssikokemusta ei tarvita. Työpajoissa valmistuneita tansseja on mahdollisuus esittää osana U. N. I. (You and I) -tapahtumakokonaisuutta. Ohjaajina toimivat Anu Rajala ja Virva Talonen.

Steps to Dreams is a workshop series led by Anu Rajala and Virva Talonen. Workshops begin with a social dreaming matrix. Dreams and associations from the matrix are developed into movement and dance. No previous dance experience is required.

Raw Thinking Circle



Yökylässä Sleepover

7.2. klo 22-09, Valssaamo & Zodiak
Hinta / Fee 15 €
Ennakoilmoittautuminen 30.1.2009 mennessä:
zodiak@zodiak.fi tai p. 09 694 4948. Ilmoittautuneille lähetetään lisätietoja tapahtumasta.

Yökylässä on kokemuksellinen 11 tunnin esitystapahtuma. Se on yön viettämisen, pienenmuotoisten esitysten, yhdessä nukkumisen ja yhteisen unennäön kodikas laboratorio.

Sleepover is an overnight event of small performances, social dreaming and sleeping in a relaxed atmosphere.

Sunnuntaibrunssi Sunday Brunch

8.2. klo 12–15, Valssaamo
Hinta / Fee
aikuiset 10 €, lapset 5 € (4-12 v.),
alle 4v. ilmaiseksi
adults 10 €, children 4-12 yrs. 5 €,
under 4 yrs free

Sunnuntaibrunssille ovat kaikki tervetulleita nauttimaan leppoisasta oleskelusta, yhteisestä tekemisestä, pienistä esityksistä sekä tarjoilupöydän antimista. Brunssia edeltää aamutanssi ja sosiaalisen unennäön kokoontuminen, joihin osallistuminen ei kuitenkaan ole edellytyksenä brunssille osallistumiselle. Koko perheelle sopivaa ohjelmaa!

Sunday Brunch is an event of shared activities, socializing and eating for the whole family.

Raw Thinking Circle I

Suomeksi / In Finnish
3.2. klo 19–21, Valssaamo
Hinta / Fee 5 €

Raw Thinking Circle II

Englanniksi / In English
6.2. klo 20:30–22:30, Valssaamo
Hinta / Fee 5 €

Raw Thinking Circle on kokeellinen ja kommunikatiivinen ajatuspiiri, viiden keskustelijan vapaan assosiaation keskustelutilaisuus. Kutsutut keskustelijat “ajattelevat ääneen” ja jakavat ajatuksiaan ajankohtaisesta aiheesta. Keskustelijoiden omien 10 minuutin puheenvuorojen jälkeen jatkuu yhteinen keskustelu. Lopuksi yleisöllä on mahdollisuus kommentoida, kysyä ja osallistua keskusteluun. Raw Thinking Circle I kerää yhteen eri alojen asiantuntijoita, kun taas Raw Thinking Circle II:n keskustelijoina toimivat festivaalin taiteilijat.

Raw Thinking Circle is an experimental communicational format, a “free association” of 5 individuals brought together from different walks of life, from different areas of expertise. The invited guests are then each asked to “think out loud”, to share their thoughts on a subject of urgent concern, for a period of 10 minutes. After each person has spoken, there is a 30 minute dialogue amongst the speakers followed by an open session of comments, questions and contributions by the audience. In Raw Thinking Circle I there are experts from different areas gathered together, whereas Raw Thinking Circle II will bring together the artists of the festival.

Performance

Lectures I-III

Performance Lectures I-III ovat keskusteluta-
pahtumia, joissa yhdistyy luennoille tyypillinen
tiedon muodostaminen ja jakaminen sekä
tanssi kehollisen ajattelun esiintuojana. Ne ovat
luonteeltaan esityksenomaisia ja ne tapahtuvat
koreografoidussa ympäristössä. Keskustelijoina
Jaana Parviainen, Eeva Anttila ja Kirsi Monni
sekä mahdollisia yllätysvieraita.

Performance Lectures I-III are discursive, cho-
reographed events that combine the knowledge
aspect of lectures with dance as a form of shar-
ing bodily thinking.

PERFORMANCE LECTURE I:

Jaana Parviainen: 2000-luvun koreografia
5.2. klo 14-16, Valssaamo
Suomeksi / In Finnish
Hinta / Fee 5 €

“Mitä jos koreografia kyllästyisi olemaan hal-
littu kompositio näyttämölle ja hankkisi oikean
elämän? Entäpä se löytäisi itsensä einesruokaa
syövän vaiteliaan suomalaisperheen ruokapöy-
dästä, EU-maiden johtajien valmistautumisessa
ryhmäkuvaan, työnsä ääreen nukahtaneiden
lasten asennoissa kiinalaisissa hikipajoissa,
näppäilyinä numerosarjana, joka siirtää mil-
jardeja tililtä toiselle, rakastuneiden hyväilyssä
tai kädessä, joka painaa liipasinta? Mitä jos se
huomaisi, että se on mukana eleissä ja liikkeissä,
jossa ihmisten väliset vuorovaikutussuhteet ja
valtahierarkiat rakentuvat ja purkautuvat? Mitä
jos se huomaisi voivansa pyörittää maailmaa
ohjelmoidusti tai sattumanvaraisesti, suunnit-
teltusti tai improvisoidusti, laskelmoidusti tai
leikkisästi, älykkäästi tai tyhmästi? Mitä jos se
huomaisi olevansa osa maailmankaikkeuden
liikkeen loputonta kehää elollisen ja elottoman
välillä? Keitä silloin olisivat koreografit? Kuka
silloin päättäisi? Kuka johtaisi ja ketä? Mitä jos
se huomaisi kaiken tämän, suostuisiko se vielä
palaamaan kompositioksi näyttämölle ja mistä
syystä?”

Filosofian dosentti Jaana Parviainen on
Tampereen yliopiston liikunnanfilosofian tutki-
musyksikön (TALFIT) johtaja. Hänen nykyinen
tutkimusprojektinsa *Productizing Physical Activity*
selvittää kinesteettisten elämysten tuotteista-
mista ja globaalien talouden vaikutuksia liikunta-
kulttuuriin.

“What if choreography got bored with being
a controlled composition and decided to get a
real life? What if it found itself on the dinner
tables of Finnish families, in the pre-photo
preparation of EU leaders, in the positions of
tired children in Chinese sweat shops, in the
typed series of numbers that transfer billions
from one bank account to another, in the caress
of lovers or a finger pulling the trigger? What
if it noticed that it is included in the gestures
and movements that build and dismantle group
interactions and power hierarchies? What if
it noticed that it could rule the world in a
programmed or random, planned or improvised,
calculated or playful, smart or stupid way? What
if it noticed that it is part of the endless circle
of movement in the universe? Who would the
choreographers be then? Who would make the
decisions? Who would lead, and whom? If it
noticed all this, would it still agree to return to
a composition on stage and for what reason?”

Docent Jaana Parviainen is the director of the
Research Centre for Philosophy of Sport, Body
and Movement (TALFIT) at the University of
Tampere. Her current research project *Produc-
tizing Physical Activity* explores the productizing
of kinesthetic experiences and the effects of
global economy on fitness culture.

PERFORMANCE LECTURE II:

Eeva Anttila: Waking Up – Herätys
6.2. klo 14-16, Valssaamo
Suomeksi / In Finnish
Hinta / Fee 5 €

Jo kauan, ehkä liian kauan, olemme nähneet
unia paremmasta maailmasta – oikeudenmukai-
sesta yhteiskunnasta, kunnioituksesta kaikkia
kohtaan, yhteisöjen muotoutumisesta huoma-
vaisen välittämisen kautta. Olemme uneksineet,

puhuneet, etsineet ja tutkineet. Tämä aamu,
tämä päivä, ja joka päivä tästedes, on kohta
ajassa, jossa unet syttyvät toimintaan.

Kannanotto yhteisöjen muotoutumisesta
taiteiden ja ajattelevaisen liikkeen kautta,
Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripeda-
gogiikan laitoksen opiskelijoiden ja opettaja-
kunnan johdattamana, yleisö ja yhteisö
mukaan kutsuttuna

Eeva Anttila toimii professorina Teatteri-
korkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan
laitoksella. Hänen tutkimuksensa kohteina
ovat dialoginen tanssinopetus, holistinen ja
moniaistinen oppiminen, kehon muistot ja
kehollistettu tieto.

In dreams begin responsibility
(J. Hillman & M. Ventura)

For a long time, maybe too long, we have
imagined and explored dreams of a better world
– a just and respectful society for all, a transfor-
mation of communities through thoughtfulness
and caring. We have dreamt, we have talked, we
have searched and researched. This morning,
this day, and every day from now on, shall mark
a point in time when these dreams shall begin
to ignite action.

A moving statement for transformation of
communities through the arts and thoughtful
motion, fostered by students and faculty of the
department of dance and theatre pedagogy of
the Theatre Academy with an invitation for the
public, the community to join.

Eeva Anttila currently works as a professor in
the Department of Dance and Theatre Pedagogy
of the Theatre Academy, Helsinki. Her current
research interests include dialogical dance peda-
gogy, holistic and multisensory learning, body
memories and embodied knowledge.

PERFORMANCE LECTURE III:

Kirsi Monni & Michael Klien: Ecological
world view and the art of choreography –
Meaning creation in dance
7.2. klo 14-16, Valssaamo
Englanniksi / In English
Hinta / Fee 5 €

Luennolla pohditaan, millä tavoin ekologinen
maailmankuva vaikuttaa keskusteluun koreo-
grafiasta, kun koreografia käsitetään tapana
ajatella, paljastaa, organisoida, kehystää ja antaa
uusia merkityksiä dynaamisille prosesseille sekä
tapana tuoda esille kehollista olemassaoloamme
maailmassa.

Kirsi Monni on koreografi, tanssija, tutkija,
opettaja sekä Zodiak – Uuden tanssin keskuksen
perustajajäsen. Tammikuusta 2009 alkaen hän
toimii koreografiatyön professorina Teatteri-
korkeakoulussa.

Michael Klien on Daghdha Dance Companyn
taiteellinen johtaja, joka on toiminut koreografi-
na, kuraattorina ja tuottajana lukuisissa produk-
tioissa, installaatioissa ja tapahtumissa. Klien on
toiminut myös Ballett Frankfurtin vierailevana
koreografina ja William Forsythen taiteellisena
neuvonantajana.

This performance lecture is focusing on how
ecological worldview – world understood in
terms of interconnectedness in all systems –
could inform the discourse in and on choreo-
graphy. It addresses choreography as a way of
thinking, revealing, organizing, re-framing and
re-signifying of all kinds of dynamic processes of
(bodily) mind-systems and as a way of disclosing
and remembering our existential lived world sit-
uation, our bodily involvement in being.

Kirsi Monni is a choreographer, dancer,
researcher, teacher and founding member of
Zodiak-Center for new dance. From January
2009 she will work as the Professor of Choreo-
graphy at the Theatre Academy, Helsinki

Michael Klien is Daghdha Dance Company's
Artistic Director. Michael has been working
as a choreographer, curator and producer of
numerous touring productions, installations and
events. Prior to his appointment with Daghdha,
he has been guest choreographer for Ballett
Frankfurt and artistic advisor to William For-
sythe. His works have been performed at many
venues across Europe.

UNI_Q

30.1.–8.2., Valssaamo
Vapaa pääsy / Free admission

UNI_Q on interaktiivinen esitysinstallaatio, joka korostaa taiteen tapahtumaluonnetta, kokemuksellisuutta ja yhteisöllisyyttä. Installaatio koostuu vesisängystä, sen pintaan heijastettavista videoprojisoinneista sekä yhteisöllisestä unikuunnelmasta, jota yleisö voi kuunnella kuulokkeilla vesisängyssä, livemiksausena tilassa tai reaaliajassa myös internetissä. Unikuunnelma on eri-ikäisiä ja eritaustaisia ihmisiä yhteen tuova ja osallistava yhteisöllinen taideprojekti, jossa jaetaan unia ja kasvatetaan unelmarihmastoja. UNI_Q on eri aistien, havaintojen, kokemusten ja diskursioiden konstellatio, joka asettautuu eettisiksi kysymyksiksi yksilöiden ja yhteisöjen todellisuudesta, potentiaaleista ja suhteista. Teoksen työryhmässä ovat mukana Sini Haapalinna, Markku Nousiainen, Ulla-Maija Alanen ja Samuli Kytö.

UNI_Q is an interactive installation and immersive environment that highlights the experiential and communal nature of art. The installation consists of a waterbed, video projections and a soundscape. The soundscape is created in a shared art project that brings together people of various backgrounds and ages. UNI_Q is a constellation of senses, perceptions, experiences and discourses; and a study of ethical questions of the realities, potentials and relationships of individuals and communities. Working groups includes artists Sini Haapalinna, Markku Nousiainen, Ulla-Maija Alanen and Samuli Kytö.

Seuraa U. N. I. (You and I)
-tapahtuman tietojen
päivittymistä osoitteessa
www.zscore.fi

Valokuvat / Photos: Sari Palmgren

Kaikki piirrokset ovat syntyneet Steve Valkin ohjaamassa Z-scoren sosiaalisen koreografian ja sosiaalisen unennäön workshoppeissa kesäkuussa ja marraskuussa 2008. Sosiaalisen unennäön matriiseissa esiin nousseita unisisältöjä kuvaavat piirrokset on tehty välittömästi matriisien jälkeen.

All drawings were produced during the Z-Score workshop in Social Choreography and Social Dreaming lead by Steve Valk in June 2008 and November 2008. The drawings were realized immediately after each Social Dreaming session and are a visual representation of the dream content manifested in the Social Dreaming Matrix.

Workshopit Workshops

Ilmoittautumiset kursseille / Enrollments to workshops:
zodiak@zodiak.fi tai p. 09 694 4948
Kurssit täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.
Kurssipaikka vahvistetaan suorittamalla kurssimaksu.
Ilmoittautuminen on sitova.

*Civilization represents the social
dimensions of psychic events and
the individual mind represents the
psychic dimensions of social events.*

–George Frankl:
The Social History of the Unconscious



GORDON LAWRENCE:

Introduction to Social Dreaming

30.1. klo 18–22, 31.1. klo 10–16,

1.2. klo 10–13, Zodiak

Kurssimaksu / Fee: 100 €

Kolmipäiväinen workshop tutustuttaa osallistujat sosiaaliseen unennäköön. Workshop on suunnattu kaikille luovasta ajattelusta kiinnostuneille, sillä se tarjoaa mahdollisuuden yhdessä tutkia ja kartoittaa aikamme uusia kulttuurisia horisontteja sekä niitä muovaavia globaaleja voimia.

Sosiaalinen unennäkö ei pyri unien tai unennäköijöiden tulkitsemiseen, vaan se tutkii sosiaalisen todellisuuden tiedostamattomia ulottuvuuksia. Kurssi sisältää kolmenlaisia prosesseja: sosiaalisen unennäön matriiseja, unirefleksion ryhmiä ja dialogeja. Sosiaalisen unennäön matriisi keskittyy unien kulttuurisen tiedon jakamiseen ja tarjoaa unennäköijöiden tiedostamattomille äänille mahdollisuuden tulla kuulluksi. Unirefleksion pienryhmissä osallistujat pyrkivät havaitsemaan elämismaailmamme malleja ja hypoteeseja matriisissa ilmentyneiden paradoksien, arvoitusten, haasteiden ja asioiden tunnistamisen kautta. Dialogien tehtävänä taas on avata uudenlaista ajattelua.

Kurssin ohjaajina toimivat sosiaalisen unennäön kehittäjä, ryhmädynamiikkaan erikoistunut analyytikko Gordon Lawrence, Social Dreaming Ltd:n toinen johtaja Bipin Patel sekä dramaturgi Steve Valk. Kurssi on osa U. N. I. (You and I) -projektia ja sen jälkeen on mahdollisuus osallistua myös sosiaalisen unennäön kokoontumisiin Sivuaskel-festivaalilla (kts. s. 26).

The aim of the three day workshop is to use Social Dreaming as a tool of cultural enquiry, which offers participants the opportunity to explore and map together the global forces that are shaping our new cultural horizons so as to bring together information, ideas, knowledge, and experiences to understand about living in contemporary times.

Social Dreaming explores the unconscious dimensions of our social world. It focuses on the thinking and cultural knowledge of dreaming, not on analytic interpretation of dreams. The workshop contains three processes: the Social Dreaming Matrix (SDM), the Dream Reflection Group (DRG) and Dialogues (D). The Social Dreaming Matrix provides the participants a reflective space for the unconscious voice of dreamers to be heard and considered. In the Dream Reflection Group, participants can identify the paradoxes, puzzles, challenges and themes made available in the Matrices to discern the patterns that connect them. In Dialogues, the primary task to be available is for thinking.

Workshop facilitators include Dr. Gordon Lawrence, developer of Social Dreaming; Bipin Patel, co-director of Social Dreaming Ltd; and dramaturge Steve Valk. The workshop is part of U. N. I. (You and I), see p. 26. Social Dreaming Matrices continue throughout the festival.

Social Dreaming, Choreography and Creativity

To 'choreograph' is to arrange bodies in time and space, as in a dance sequence. A wider meaning is arranging relations between such bodies. 'Choreography' is the act of framing relations between bodies, as external objects or entities, and becomes a way of seeing the world. Such a dynamic constellation can be consciously created, or not, can emerge into being self-organising or super-imposed (Framemakers, 2004).

The focus of Social Dreaming is on the 'conscious, or not' framing of relationships. The 'or not' is taken to refer to the unconscious. In particular the issue being addressed is the relationship between the unconscious mind and dreaming as a guide to, even a model of, framing, or choreographing, relationships between not only bodies and phenomena but also ideas and thought in the world of reality.

Choreography, in the broadest sense, is shaped in the mind through the unconscious and imagination. One theme of the workshop presented at the Side-Step Festival in conjunction with the Zodiak Center for New Dance is to identify the sources of imaginative thinking and framing of ideas. The theatre of dreams,

while sleeping, is an unrivalled source of creativity and imagination. Dreams arise from the unconscious mind which is to be seen positively and as life-giving. W.B. Yeats' injunction to tread softly on dreams is to be taken very seriously because dreaming, and thinking about the meaning of the dream, allows us to go 'beyond the frames'. Seeing the dream as a shard of creation waiting to be realized – not to be trodden on but prized – allows for creative thinking and thought to be born.

–GORDON LAWRENCE

TRUDE CONE:

Our internal rhythms in communication as a dancer

1.2. klo 14–18, 2.–5.2. klo 13–17,

Zodiak studio C4

Kurssimaksu / Fee: 200 €

Sivuaskel-festivaalin ammattilaiskurssin ohjaa Amsterdamin School for New Dance Development (SNDO) -koulun pitkäaikainen johtaja, innovatiivinen tanssipedagogi Trude Cone. Kurssin tavoitteena on jäsentää näkemystä tanssin sisällöistä ja mahdollisista merkityksistä sekä kehittää kunkin osallistujan liikesanastoa ja esitystaitoja tutkimalla omia sisäisiä rytmejä ja intentioita.

“Samalla kun kehitymme urallamme tanssitaiteilijana meidän täytyy jatkuvasti haastaa omaa liikesanastoamme, etsiä uusia liikkumisen tapoja ja säilyttää liikeilmaisumme elävyys ja raikkaus. Kykymme kohdata nämä haasteet vaikuttaa usein suoraan mahdollisuuksiimme esim. tulla valituksi koetansseissa. Ja vastavasti tietoisuus omista kehollisista rytmeistä ja intentioista auttavat koreografia valitsemaan tanssijat, jotka parhaiten pystyvät kehollistamaan teoksen koreografiset ideat.

Aikomuksemme peilaavat kehon käyttöämme. Kykymme kehollistaa sisäisiä rytmejämme

sävyttää aikomuksiamme. Tässä työpajassa pyrimme tiedostamaan kehon rytmejä oman kokemuksen kautta, tunnistamaan muiden rytmejä ja käyttämään niitä uuden liikesanaston lähteenä. Tämä puolestaan auttaa meitä välittämään toisille näkemäämme ja myös ilmaisemaan selkeämmin, mitä haemme ohjatessamme muita tanssijoita.”

Trude Cone on pitkän kokemuksen omaava tanssipedagogi, jonka urauurtava ja innovatiivinen, lähes kahden vuosikymmenen työ SNDO:n taiteellisenä johtajana (1989–2003) on vaikuttanut kokonaisen koreografisukupolven syntymiseen ja kehittymiseen. Hän on myös Body Mind Centering -opettaja ja liiketerapeutti. Trude Cone on monien hollantilaisten tanssiryhmien taustavaikuttaja ja työskentelee konsulttina omissa Moving Thought -yhtiössään, joka auttaa ammattilaisia näiden luovissa prosesseissa.

Side Step Festival 2009 professional workshop is led by innovative dance educator Trude Cone. The aim of the workshop is to define the dance, to develop the movement vocabulary and to increase the performance skills of each participant.

“As we develop though out our careers as a dancer/choreographer our movement vocabulary needs continually to be challenged to find not only new vocabulary but also to keep our movement expression fresh and vital as we perform. Our ability to meet these challenges will often determine if we are the one chosen at an audition. And in turn it helps the choreographer cast the dancers who will best be able to materialize the ideas of their choreography.

Our intentions mirror the use of our physical. Our ability to embody our internal rhythms colors our intentions. In this workshop we will experience the major rhythms in our movement, recognize them in others, and use them to find new movement vocabularies. This in turn will help us communicate what we see, and also communicate clearer what we are looking for when direct another dancer.”

Trude Cone directed the School for New Dance Development (SNDO) in Amsterdam through the decade of the 1990s. She developed the area movement research at the SNDO and

through this has influenced and formed a generation of choreographers. Trude Cone is also a Body Mind Centering Practitioner and works as a movement therapist. She is on the board of directors of various dance groups in the Netherlands and is working as a consultant in her own business Moving Thought, which helps professionals develop their creative processes.

ANNA MACRAE:

Precision of Physical Articulation

3.-6.2. klo 10-12, Zodiak studio C4
Kurssimaksu / Fee: 150 €

Tanssin ammattilaisille suunnatun tekniikkakurssin ohjaa uusiseelantilainen tanssija Anna MacRae, joka nähdään Sivuaskel-festivaalilla myös esiintyjänä Boris Charmatzin teoksessa *Quintet Circle*. Tämän voimakkaan ja energisen tanssijan aamukurssilla keskitytään mm. lattiatyöskentelyyn ja kehon linjauksen kautta fyysisen artikulaation tarkkuuteen. Työskentelyssä huomio kohdistetaan liikkeellisten tilojen ja laatujen vaihdoksiin myös yhteydessä toisiin tanssijoihin sekä ympäröivään tilaan. Mielikuvatyöskentely antaa virikkeitä kehon ja mielen yhdistämiseksi ja mahdollisuuden yhdistää improvisaatiota liikesarjoihin. Kurssilla työskennellään sekä haastaen omia fyysisiä mahdollisuuksia että pyrkien liikkeen kautta muodostamaan kysymyksiä ja vaihtoehtoisia näkökulmia. Tavoitteena on kunkin luonnollisten liikkeellisten taipumusten paras mahdollinen käyttö yhdistämällä merkityksiä, assosiaatioita ja muistoja fyysisen kokemukseen.

Anna MacRae on opiskellut tanssia ja koreografiaa syntymäkaupungissaan Aucklandissa. Hän on naistanssijoista koostuvan uusiseelantilaisryhmä Curven perustajajäsen. Hän on työskennellyt Euroopassa vuodesta 2001 alkaen, ensin Willi Dornerin tanssiryhmässä ja sittemmin Meg Stuartin Damaged Goods -ryhmässä. Vuodesta 2007 alkaen Anna MacRae on esiinty-

nyt myös Boris Charmatzin teoksissa. Hän on tehnyt myös omia teoksia, mm. soolon *shock body* jota on esitetty lukuisilla tanssifestivaaleilla Euroopassa. Anna MacRae opettaa säännöllisesti mm. Wienin TanzQuartierissa sekä SEAD:issa Salzburgissa.

Within the structure of floor work, body alignment and working with the strength of the body's central core to initiate movement, this energetic workshop by Anna MacRae focuses on the precision of one's physical articulation. Attention is given to the changing and transforming of different states and qualities of movement, and connecting to the other bodies in the shared space as well as the surroundings. The use of visualisation gives stimulus to connect mind to body and to integrate improvisation within set phrases of movement. A balance is given between challenging the body with its physical abilities and triggering the reflective mind to formulate questions and different perspectives around movement. The aim is to optimise the natural movement tendencies of the individual by layering meaning, association and memory to a physical experience.

Anna MacRae graduated with a diploma in Contemporary Dance and Choreography, in Auckland 1996. She was a founding member of Curve - an all women contemporary dance collective, for whom she choreographed and performed for in New Zealand until 2000. As a 2001 DanceWeb scholarship recipient, Anna travelled to Vienna for the ImpulsTanz Festival and became a member of Cie. Willi Dorner. Beginning of 2005 Anna started working for Meg Stuart's company Damaged Goods. From 2007 on she also started working with Boris Charmatz, performing in certain repertoire pieces. Anna's own work includes the solo project *shock body*, which has been presented at numerous European dance festivals. Anna is a regular contemporary dance teacher in TanzQuartier Wien, SEAD Salzburg, and has taught most recently in K3 Hamburg, Tanzhaus Zürich and Independence N.Z.

Katso myös / See also:

Askelia unista / Steps to Dreams, s. 26

Taiteilija-tapaamiset Artist Dialogues

LATIFA LAÂBISSI

3.2. klo 17-18:30, Pannuhallin lämпиö

FRANS POELSTRA & ROBERT STEIJN

4.2. klo 17-18:30, Pannuhallin lämпиö

BORIS CHARMATZ

5.2. klo 17-18:30, Pannuhallin lämпиö

Vapaa pääsy / Free admission

Keskustelu:

Tanssikoulutuksen uudet näkymät New visions for dance education

6.2. klo 16:30-18, Valssaamo
Vapaa pääsy / Free admission

Vierailevat koreografi ja opettajat sekä suomalaiskollegat keskustelevat tanssikoulutuksen uusista sisällöistä ja muodoista. Minkälaisia koulutuksellisia lähestymistapoja tanssitaiteen kehittäminen ja uudistaminen edellyttävät 2000-luvulla? Miten tanssikoulutus päivittää suhdetta ympäröivään todellisuuteen ja sosiaaliseen yhteisöön? Millaista maailmankuvaa, ihmiskäsitystä ja ruumiinkuvaa nykyinen koulutus luo? Mitkä ovat sen suurimmat haasteet? Keskustelun vetää koreografi Soile Lahdenperä.

Festival artists and their Finnish colleagues discuss about the new contents and forms of dance education. What kinds of pedagogical approaches are needed for the development of dance in the 21st century? How does dance education renew its relationship to the surrounding realities and social contexts? What are the biggest challenges for dance education? Discussion is led by choreographer Soile Lahdenperä.

Info

SIVUASKEL / SIDE STEP FESTIVAL 2009

Zodiak – Uuden tanssin keskus
Center for New Dance
Tallberginkatu 1 B/154, Kaapelitehdas
FI-00180 Helsinki
Tel +358 9 694 4948
Fax +358 9 562 5805
www.zodiak.fi
zodiak@zodiak.fi

FESTIVAALITYÖRYHMÄ / TEAM

suunnittelu / artistic team:

**Liisa Pentti, Soile Lahdenperä,
Kirsi Monni, Riikka Theresa Innanen,
Z-score/Jenni Koistinen**

tuotanto / production:

Zodiak – Uuden tanssin keskus

tuottajat / producers:

Jonna Huttunen/Tanssiareena ry, Elina Pekkala
ohjelmaesitteiden toimitus / programme editors:

Outi Järvinen, Raija Ojala,

Z-score/Jenni Koistinen

tekniset vastaavat / technical directors:

Jukka Kolimaa, Petteri Mård

graafinen suunnittelu / graphic design:

Petri Summanen

paino / print:

Art-Print Oy

festivaalin tukijat / supported by:

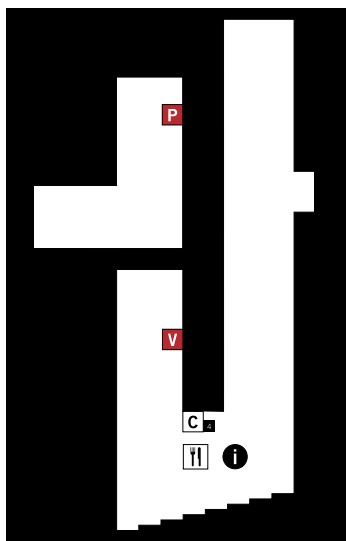
Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus/

Tanssiareena ry, Opetusministeriö,

Jenny ja Antti Wihurin rahasto

TAPAHTUMAPIIKAT / VENUES

Kaapelitehdas / Cable Factory
Tallberginkatu 1, FI-00180 Helsinki
Zodiak, V-ovi
Pannuhalli, P-ovi
Valssaamo, V-ovi
Zodiak studio C4, C-rappu 4. krs



KULKUYHTEYDET / TRANSPORTATION

Bussit / Buses 15, 20, 21V, 65A, 66A,
Espoon T-bussit
Metro Ruoholahti
Raitiovaunu / Tram 8

Liput / Tickets

Festivaalipassi /

Festival pass

40 €

Festivaalipassilla sisäänpääsy kaikkiin esityksiin (1 esityskerta/teos) ja keskusteluihin. Lisäksi passin hintaan sisältyy yksi sosiaalisen unennäön kokoontuminen.

Festival pass includes admission to all performances (1 admission per piece) and discussions. Price also includes one Social Dreaming session.

Sosiaalisen unennäön passi /

Social Dreaming pass

25 €

Passilla pääsee kaikkiin kuuteen sosiaalisen unennäön tapahtumakertaan 3.–8.2. Pass includes admission to all six Social Dreaming Matrices 3.–8.2.

YKSITTÄISLIPUT / SINGLE TICKETS

Esitykset / Performances

20/15 €*

Quintet Circle

Self Portrait Camouflage

feminine delight

Choreography for Blackboards

Muut tapahtumat / Other events

15 € Yökylässä / Sleepover

10/5 € Sunnuntaibrunssi / Sunday Brunch

8 € Social Dreaming & Morning Dance

5 € Raw Thinking Circle I / II

5 € Performance Lecture I / II / III

* alennusryhmät (opiskelijat, eläkeläiset, teatterialan ammattilaiset)
reduced price (students, retired, theatre professionals)

ENNAKKOMYYNTI / BOX OFFICE

www.sivuaskel.fi

Zodiak puh/tel 09 694 4948 (ma-pe 10–16)

zodiak@zodiak.fi

Festivaalipasseja ja esityslippuja myynnissä Lippupalvelussa
Festival passes and tickets can be purchased in advance from Lippupalvelu
www.lippupalvelu.fi

LIPPUPALVELU
lippupalvelu.fi

L i p p u k a u p a t
0600 10 800 (1,83€/min+pvm)
0600 10 020 (5,99€/puhelu+pvm)



Helsingin kaupungin kulttuuriasiainkeskus
Helsingfors stads kulturcentral



www.sivuaskel.fi
www.sidestep.fi

SIVUASKEL / SIDE STEP festival 2009

	10	13	17	19	22
PE / FRI 30.1.				18-22 Gordon Lawrence: Introduction to Social Dreaming (workshop) ZODIAK	
LA / SAT 31.1.	10-16 Gordon Lawrence: Introduction to Social Dreaming (workshop) ZODIAK				
SU / SUN 1.2.	10-13 Gordon Lawrence: Introduction to Social Dreaming (workshop) ZODIAK	14-18 Trude Cone: Our Internal Rhythms... (workshop) STUDIO C4			
MA / MON 2.2.		13-17 Trude Cone: Our Internal Rhythms... (workshop) STUDIO C4			
TI / TUE 3.2.	10-12 Anna MacRae: Precision of Physical Articulation (workshop) STUDIO C4 10-12 Social Dreaming & Morning Dance VALSSAAMO	13-17 Trude Cone: Our Internal Rhythms... (workshop) STUDIO C4		17-18:30 Artist Dialogue with Latifa Laäbissi PANNUHALLI FOYER	19-21 Raw Thinking Circle I VALSSAAMO
KE / WED 4.2.	10-12 Anna MacRae: Precision of Physical Articulation (workshop) STUDIO C4 10-12 Social Dreaming & Morning Dance VALSSAAMO	13-17 Trude Cone: Our Internal Rhythms... (workshop) STUDIO C4		17-18:30 Artist Dialogue with Poelstra/Steijn PANNUHALLI FOYER	19- Latifa Laäbissi: Self Portrait Camouflage PANNUHALLI 20:30- Poelstra/Steijn: feminine delight ZODIAK
TO / THU 5.2.	10-12 Anna MacRae: Precision of Physical Articulation (workshop) STUDIO C4 10-12 Social Dreaming & Morning Dance VALSSAAMO	13-17 Trude Cone: Our Internal Rhythms... (workshop) STUDIO C4 14-16 Performance Lecture I: Jaana Parviainen VALSSAAMO		17-18:30 Artist Dialogue with Boris Charmatz PANNUHALLI FOYER	19- Latifa Laäbissi: Self Portrait Camouflage PANNUHALLI 20:30- Poelstra/Steijn: feminine delight ZODIAK
PE / FRI 6.2.	10-12 Anna MacRae: Precision of Physical Articulation (workshop) STUDIO C4 10-12 Social Dreaming & Morning Dance VALSSAAMO	14-16 Performance Lecture II: Eeva Anttila VALSSAAMO		16:30-18 Dance Education Discussion VALSSAAMO	19- Daghdha Dance Company: Choreography for Blackboards ZODIAK 20:30-22:30 Raw Thinking Circle II VALSSAAMO
LA / SAT 7.2.	10-12 Social Dreaming & Morning Dance VALSSAAMO	14-16 Performance Lecture III: Kirsi Monni & Michael Klien VALSSAAMO		17- Daghdha Dance Company: Choreography for Blackboards ZODIAK	19- Boris Charmatz: Quintet Circle PANNUHALLI 22-09 Sleepover ZODIAK
SU / SUN 8.2.	10-12 Social Dreaming & Morning Dance VALSSAAMO	12-15 Sunday Brunch VALSSAAMO		15- Boris Charmatz: Quintet Circle PANNUHALLI	

*Askelia unista / Steps to Dreams 27.1. klo 14-16:30 / 28.1. klo 18-20:30 / 29.1. klo 14-16:30